

Τίτλος: ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ

Κωδ.αναγν: αρ. comp. 47

Ημερ. παραγωγής: 1941-1944

Μέγεθος: 2 αρχειακά κουτιά και 1 αρχειακό κουτί με βιβλία Αθανασίου Χρυσοχόου

Επίπεδο περιγραφής: Αρχείο

Πλαίσιο παραγωγής

Όνομα παραγωγού (-ών):

Τα έγγραφα του αρχείου προέρχονται από τη Διεύθυνση Υπηρεσίας Αλλοδαπών του Υφυπουργείου Δημοσίας Ασφαλείας του Υπουργείου Εσωτερικών και πρόκειται για κοινοποιήσεις (προς το γραφείο του πρωθυπουργού) εγγράφων σχετικών με τις ενέργειες των βουλγαρικών αρχών κατοχής σε βάρος του ελληνικού πληθυσμού της Μακεδονίας και Θράκης που συντάσσονται και στέλνονται από διάφορες ελληνικές υπηρεσίες της περιοχής.

Διοικητική ιστορία / Βιογραφικό σημείωμα:

Ημερομηνίες συγκρότησης:

Ιστορικό διατήρησης:

Διαδικασία πρόσκτησης: Αγορά το 1991 (:). Απόκειται στο Ε.Λ.Ι.Α. Θεσσαλονίκης.

Περιεχόμενο

Παρουσίαση περιεχομένου:

Το υλικό του αρχείου αποτελείται από αναφορές, υπομνήματα, εκθέσεις, μαρτυρικές καταθέσεις προσφύγων από την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη και αποσπάσματα από φύλλα βουλγαρικών εφημερίδων, που στέλνονται από το Κέντρο Υπηρεσίας Αλλοδαπών Θεσσαλονίκης (από όπου και η πλειοψηφία των εγγράφων), τη Γενική Επιθεώρηση Νομαρχιών Μακεδονίας, τις νομαρχίες Έβρου, Φλώρινας, Κιλκίς, διάφορες διοικήσεις και υποδιοικήσεις χωροφυλακής (Ανωτέρα Διοικήσεις Χωροφυλακής Δυτικής Μακεδονίας, Διοικήσεις Χωροφυλακής Θεσσαλονίκης, Ανωτέρα Διοικήσεις Χωροφυλακής Ηπείρου, διοικήσεις χωροφυλακής Κιλκίς, Έδεσσας, Βέροιας, Φλώρινας, Καστοριάς, Θεσπρωτίας, Τρικάλων, Κοζάνης, υποδιοικήσεις Βισαλτίας, Κηπουριού, Πρεσπών, Αγίου Όρους, Παιονίας) καθώς και από εκκλησιαστικούς φορείς.

Τα θέματα στα οποία αναφέρονται τα έγγραφα είναι οι ενέργειες των αρχών βουλγαρικής κατοχής, η δράση της ρουμανικής και αλβανικής προπαγάνδας και των μουσουλμάνων της Θεσπρωτίας.

Βουλγαρική προπαγάνδα:

Δράση της Βουλγαρικής Λέσχης Θεσσαλονίκης (διανομή τροφίμων σε «βουλγαρόφρονες», ενέργειες εναντίον Ελλήνων κ.α.), τέλεση λειτουργιών από τους Βούλγαρους στο ναό του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου, δράση της Βουλγαρικής Σχολής και προπαγάνδα μέσω της Βουλγαρικής Κλινικής και της Χριστιανικής Αδελφότητας, ίδρυση Βουλγαρικού κοιμιτάτου, εορταστικές εκδηλώσεις Βουλγάρων, δημοσιεύματα των εφημερίδων *Ζόρα*, *Βουλγαρικός Νότος*, *Ούτρο*, *Μπαλκάνσκι Γιουγκ*, *Ούσρεμ*, *Νέα Εσπέρα*,. Περιλαμβάνονται επίσης έγγραφα με οδηγίες για την αντιμετώπιση της βουλγαρικής προπαγάνδας.

Ενέργειες των αρχών βουλγαρικής κατοχής

Συνθήκες διαβίωσης ελληνικού πληθυσμού, διώξεις, εκτελέσεις Ελλήνων και πυρπολήσεις χωριών (κυρίως σφαγές στην ανατολική Μακεδονία το 1941, πυρπολήσεις χωριών στην περιοχή της Φλώρινας, πυρπόλησης Κλεισούρας το 1944), αποστολή Ελλήνων σε στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας, ανάληψη της πολιτικής διοίκησης Μακεδονίας και Θράκης από τους Γερμανούς και της στρατιωτικής από τους Βούλγαρους, νόμος για την επιλογή της βουλγαρικής υπηκόοτητας, εποικισμός κατεχομένων περιοχών, ενέργειες βουλγαρικών στρατιωτικών τμημάτων εναντίον της Χωροφυλακής, κινήσεις βουλγάρων αξιωματικών, συνεργασία βουλγαρικών και γερμανικών αρχών, διαβήματα διαμαρτυρίας των ελληνικών αρχών προς τις γερμανικές για τις βουλγαρικές ενέργειες, κ.α..

Δράση ρουμανικής και αλβανικής προπαγάνδας καθώς και αυτονομιστικές κινήσεις μουσουλμάνων Θεσπρωτίας.

Επιλογή και εκκαθάριση, κανόνες διατήρησης: Δεν έγινε καμία εκκαθάριση

Προσθήκες υλικού:

Σύστημα ταξινόμησης:

Η ταξινόμηση είναι χρονολογική με βάση την ημερομηνία που αναγράφεται στην κοινοποίηση και τον αριθμό πρωτοκόλλου όταν προκειται για κοινοποιήσεις της ίδιας ημέρας. Το αρχείο είχε ταξινομηθεί παλιότερα από τον Γιάννη Στεφανίδη και τα έγγραφα είχαν καταγραφεί και αριθμηθεί (βλ. επισυναπτόμενη καταγραφή). Αυτή η αρίθμηση των εγγράφων έχει σχετική μόνο ισχύ στην παρούσα ταξινόμηση. Τα έγγραφα των οποίων δεν βρέθηκε η κοινοποίηση έχουν τοποθετηθεί στο τέλος του μήνα, στον οποίο αναφέρονται.

Πρόσβαση και χρήση

Νομικό πλαίσιο: Ιδιωτικό αρχείο

Όροι πρόσβασης: Κοινοποιήσιμο στους ερευνητές.

Πνευματικά δικαιώματα / Όροι αναπαραγωγής:

Γλώσσα αρχειακού υλικού: Ελληνικά, γερμανικά.

Φυσικά χαρακτηριστικά:

Εργαλεία έρευνας:

Συμπληρωματικές πηγές

Εντοπισμός πρωτοτύπων:

Υπαρξη αντιγράφων:

Συμπληρωματικές πηγές στο Ε.Λ.Ι.Α.: Αρχείο Τριανταφυλλίδης, Αθανάσιος

Συμπληρωματικές πηγές σε άλλες αρχειακές υπηρεσίες / φορείς:

Βιβλιογραφία:

Με το υλικό του αρχείου σχετίζονται βιβλία του Αθανασίου Χρυσοχόου (Γενικού Επιθεωρητή Νομαρχιών Μακεδονίας) που εκδόθηκαν από την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών την περίοδο 1949-1962. Πρόκειται για τα βιβλία.:

1. *Η Κατοχή εν Μακεδονία. Βιβλίο πρώτον. Η δράσις του Κ.Κ.Ε.*, Θεσσαλονίκη, 1949
2. *Η Κατοχή εν Μακεδονία. Βιβλίο δεύτερον. Η δράσις της βουλγαρικής προπαγάνδας. Τεύχος Α' 1941 και 1942*, Θεσσαλονίκη, 1950.
3. *Η Κατοχή εν Μακεδονία. Βιβλίο δεύτερον. Η δράσις της βουλγαρικής προπαγάνδας. Τεύχος Β' 1943 και 1944*, Θεσσαλονίκη, 1950.
4. *Η Κατοχή εν Μακεδονία. Βιβλίο τρίτον. Η δράσις της ιταλορουμανικής προπαγάνδας*, Θεσσαλονίκη, 1951
5. *Η Κατοχή εν Μακεδονία. Βιβλίο τέταρτον. Οι Βούλγαροι εν Ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Τεύχος Α' 1941 και 1942*, Θεσσαλονίκη, 1951.
6. *Η Κατοχή εν Μακεδονία. Βιβλίο τέταρτον. Οι Βούλγαροι εν Ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Τεύχος Β' 1943 και 1944*, Θεσσαλονίκη, 1952.
7. *Η Κατοχή εν Μακεδονία. Βιβλίο πέμπτον. Οι Γερμανοί εν Μακεδονία, 1941-1944*, Θεσσαλονίκη 1962.

Τα βιβλία αυτά (εκτός από το υπ' αριθμ. 4 που δεν υπάρχει στο Ε.Λ.Ι.Α.) περιέχονται σε έναν τρίτο φάκελο που συνοδεύει το αρχείο.

Παρατηρήσεις

Παρατηρήσεις:

1. Στο αρχείο υπάρχει μια συλλογή εκθέσεων και υπομνημάτων της Επιτροπής Μακεδόνων και Θρακών εν Αθήναις δεμένων σε τόμο με τίτλο: *Διαμαρτυρία, εκθέσεις και υπομνήματα περί των βουλγαροκρατούμενων ελληνικών επαρχιών Ιούνιος 1942- Νοέμβριος 1942* (στον υποφάκελο 2.1). Επίσης υπάρχει ένα χειρόγραφο σημείωμα που αναφέρεται στη δράση του Κ.Κ.Ε. το 1944.
2. Συνιστάται η μελέτη του αρχείου σε συνδυασμό με τα βιβλία του Χρυσοχόου.

Θεματολογία

Θέματα: ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ 1941-1944/ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ/ ΘΡΑΚΗ